

Inhoud

- 1 Inleiding 9

- 2 *Oppositie en Opstand. Ontstaan en consolidatie van de Republiek der Verenigde Nederlanden (1555-1609)* 19
 - Inleiding* 19
 - Economie, financiën en politieke structuur* 23
 - Reformatie* 29
 - Loyaliteit, oppositie en crisis (1555-1566)* 32
 - Radicalisering, mislukte matiging en de weg naar de Republiek (1567-1588)* 39
 - Militaire successen, politieke consolidatie en wapenstilstand (1589-1609)* 54
 - Dynamiek en expansie op economisch gebied* 61

- 3 *De Republiek in de Gouden Eeuw* 73
 - Inleiding* 73
 - Van het Twaalfjarig Bestand tot de Vrede van Münster (1609-1648)* 75
 - De Republiek rond 1650* 95
 - De 'ware vrijheid' (1650-1672)* 112
 - De terugkeer van Oranje: de Republiek onder Willem III (1672-1702)* 124
 - De economie in de Gouden Eeuw* 134
 - Kunst, architectuur en wetenschap* 147

- 4 Mogendheid van de tweede rang. De neergang van de Republiek in de achttiende eeuw 159
 - Inleiding* 159
 - Internationale betrekkingen: het einde van een grote mogendheid* 161
 - Stagnatie in de binnenlandse politiek (1702-1780)* 167
 - Patriottentijd en Oranjerestauroatie (1780-1795)* 176
 - Economie in een eeuw van stagnatie en terugval* 183
 - De Bataafse Republiek en de Franse Tijd (1795-1813)* 193

- 5 Van Restauratie naar het liberale tijdperk (1813-1917) 207
 - Inleiding* 207
 - Het mislukte experiment: het Verenigd Koninkrijk (1815-1830)* 209
 - Politieke stilstand en malaise (1830-1848)* 228
 - De grondwetsherziening van 1848* 235
 - Politisering en partijvorming rond schoolstrijd, sociale kwestie en kiesrechtvraagstuk* 241
 - Economische groei en modernisering* 254
 - Een neutrale kleine mogendheid met een groot imperium* 260
 - Staat en natie in de negentiende eeuw* 266
 - De Eerste Wereldoorlog en de Pacificatie van 1917* 272

- 6 Stabiliteit en modernisering: Nederland sinds 1918 281
 - Inleiding* 281
 - Politiek en economie in het interbellum (1918-1940)* 283
 - Zelfstandig en neutraal: de buitenlandse politiek tot 1940* 304
 - Oorlog en bezetting (1940-1945)* 310
 - Tussen politieke vernieuwing en continuïteit (1945-1966)* 324
 - Breuk in de buitenlandse politiek en de dekolonisatie van Nederlands-Indië* 333
 - Ontzuiling, polarisatie en 'poldermodel' (1966-2002)* 339
 - Rechtspopulisme en de verloren 'normaliteit'* 353

- 7 Slotopmerkingen 359

Noten 373

Kroniek 393

Nawoord 403

Lijst van afkortingen 405

Lijst van kaarten en afbeeldingen 407

Literatuur 409

Personenregister 423

Over de auteur 431